

شناسه	قانون - مقررات - دستور جلسه شماره ۱	تاریخ	۱۴۰۵/۰۵/۲۷
عنوان	بررسی أخذ ۱۰ درصد از کرایه حمل مایعات نفتی و گازی وارداتی و صادراتی توسط ناوگان دریایی غیر ایرانی		
مرجع طرح موضوع	اتحادیه صادرکنندگان فرآورده‌های نفت، گاز و پتروشیمی ایران		
شرح دستور	به استناد جزء ۴ تبصره ۳ ذیل ماده ۱ قانون توسعه و حمایت از صنایع دریایی مصوب ۱۳۸۷ " (۱۰٪) ده درصد هزینه حمل مایعات نفتی و گازی وارداتی و صادراتی که توسط ناوگان غیرایرانی حمل می‌شود به حساب صندوق توسعه صنایع دریایی واریز می‌گردد و این ۱۰ درصد از منابع صندوق است." لازم به ذکر است این حکم از زمان تصویب قانون به استناد ماده ۵۲ قانون مالیات بر ارزش افزوده مصوب ۱۳۸۷ لغو گردید و در سال ۱۴۰۲، با تصویب بند ۱۲ ماده ۵۶ قانون مالیات بر ارزش افزوده مصوب ۱۴۰۰ مجدداً اجرایی گردیده است و بر همین اساس شورای عالی صنایع دریایی، گمرک جمهوری اسلامی ایران را موظف نموده است نسبت به وصول منابع موضوع جز ۴ تبصره ۳ ذیل ماده ۱ قانون توسعه صنایع دریایی اقدام نماید. لازم به ذکر است به استناد دستورالعمل محاسبه برآورد هزینه‌های حمل مایعات نفتی و گازی مصوب شورای عالی صنایع دریایی، اعلام فهرست محموله‌های مشمول عوارض حمل بر عهده وزارت صمت قرار داده شده است و صادرکنندگان و واردکنندگان را موظف به أخذ تاییدیه صندوق توسعه دریایی نموده است؛ فلذا دفتر مقررات صادرات و واردات سازمان توسعه تجارت فهرست تعرفه‌های مشمول أخذ ۱۰ درصد کرایه حمل از محموله‌های مزبور را به گمرک ارسال و گمرک نیز این فهرست را به گمرکات اجرایی ابلاغ و اعلام نمود که آن‌ها آمار و اطلاعات صادرات مایعات نفتی و گازی مشمول این کرایه را به صندوق به صورت مرتب منعکس نمایند. شایان ذکر است در بند الف ماده ۵۸ قانون برنامه هفتم پیشرفت نیز تصریح گردید مشوق‌ها و حمایت‌های موضوع قانون توسعه و حمایت از صنایع دریایی مصوب ۱۳۸۷ تا پایان برنامه احیا و تجویز می‌شود که در خصوص تسری این حکم به أخذ ۱۰ درصد عوارض موضوع جزء ۴ تبصره ۳ ذیل ماده ۱ قانون توسعه و حمایت از صنایع دریایی ابهام وجود دارد. لذا این حکم از قانون مذکور، مشکلاتی را برای فعالان اقتصادی ایجاد نموده و دارای ایراداتی است که در ادامه شرح دستور به آن اشاره می‌گردد.		
ایرادات و مشکلات مطروحه	در این ارتباط مشکلات و ایرادات مطروحه از سوی فعالان اقتصادی به شرح ذیل است: - با توجه به شرایط زمان تصویب قانون موصوف و با توجه به گذشت بسیار زیاد از زمان تصویب آن و تغییرات گسترده حادث شده در تجارت خارجی و در شرایط تحریم‌های ظالمانه و اجرای مکانیسم ماشه در شهریور سال جاری، دریافت این عوارض آثار منفی قابل توجه اقتصادی، تجاری و بین‌المللی دارد و موجب افزایش قیمت تمام شده کالای صادراتی و کاهش رقابت پذیری صادرکنندگان می‌گردد.		

- همچنین این هزینه علاوه بر ۱۰ درصد أخذ شده بابت حمل با ناوگان خارجی در رویه واردات (حق پرچم) موضوع قانون مقررات تردد وسایل نقلیه خارجی می باشد و این امر موجبات أخذ مکرر هزینه از یک کالا را فراهم می کند و سبب افزایش هزینه تمام شده کالای وارداتی می گردد.

- فعالان اقتصادی شناختی از ناوگان (دریایی) ایرانی و غیرایرانی اشاره شده در قانون و مقررات مربوطه ندارند و تاکنون لیست رسمی از ناوگان های دریایی از سوی هیچ مرجعی اعلام نشده است. لازم به ذکر است در نشست مرکز بهبود کسب و کار اتاق ایران در سال ۱۴۰۳، نظر صندوق دریایی اینگونه اعلام شد که مطابق با استفساریه معاونت حقوقی رئیس جمهور در سال ۱۳۸۹ منظور از عبارت ناوگان غیرایرانی، ناوگانی است که ساخت و تولید خارج از کشور باشد و ارتباطی به پرچم ندارد. در مقابل سازمان بنادر و دریانوردی معتقد است که سازمان بنادر مأموریت ثبت کلیه شناورهای ساخت داخل را بر عهده دارد و پرچم ملاک می باشد. همچنین با توجه به تداوم تحریم های ظالمانه، در حال حاضر برای حمل کالاهای اعلامی در رویه صادرات و واردات تقریباً ناوگان ایرانی وجود ندارد و در حال حاضر تعداد ناوگان ساخت ایران، بسیار اندک و انگشت شمار است و اگر منظور این قانون از ناوگان غیرایرانی، محل ساخت ناوگان باشد، همه تجار مشمول فهرست، ملزم به پرداخت این عوارض هستند.

- در پاسخ سازمان بنادر به معاونت حقوقی ریاست جمهوری در سال ۱۴۰۳ در ارتباط با تعریف ناوگان غیر ایرانی و تفسیر معاونت حقوقی ریاست جمهوری اعلام شده است با توجه به اینکه برخی از شناورهای تحت پرچم در کارخانجات شناورسازی در خارج از کشور ساخته می شوند و همچنین شناورهای مستعمل وارداتی که تحت پرچم ایران به ثبت رسیده اند نیز عمدتاً در خارج از مرزهای ایران ساخته شده اند، تعریف ارائه شده در نامه معاونت حقوقی اساساً ناوگان ایرانی را با مشکل جدی جهت ارائه خدمات و... مواجه می سازد لذا پیشنهاد می گردد عبارت ناوگان غیر ایرانی به ناوگانی اطلاق گردد که تحت پرچم جمهوری اسلامی به ثبت نرسیده و گواهینامه ثبت آن کشور خارجی باشد، به عنوان ناوگان غیر ایرانی قلمداد شود. بدیهی است در صورتی که تعریف شناور غیر ایرانی معاونت حقوقی مدنظر قرار گیرد، حدود ۹۰ درصد ناوگان تحت پرچم فعلی از جمله کشتی های تحت مالکیت شرکت کشتیرانی و شرکت ملی نفتکش ایران، غیر ایرانی محسوب می شود.

- طبق نظر معاونت حقوقی ریاست جمهوری به شماره ۵۵۴۲۴/۴۲۵۶۱ مورخ ۱۴۰۴/۰۳/۱۰ محصولات پتروشیمی در زمره مایعات نفتی و گازی که در فرایند استخراج، فراوری، جداسازی یا پالایش تولید می گردد، عمدتاً به عنوان سوخت یا مواد اولیه خام استفاده می گردد، قرار نمی گیرد.

- طبق نظر معاونت حقوقی ریاست جمهوری به شماره ۵۵۴۲۴/۴۲۵۶۱ مورخ ۱۴۰۴/۰۳/۱۰ در حقوق عمومی اصل بر عدم صلاحیت است مگر آنکه قانون گذار با وضع مقررات، اختیار یا صلاحیتی را به مرجع خاصی واگذار نموده باشد و در ماده ۹ قانون توسعه صنایع دریایی و ماده ۲ آیین نامه، صلاحیت و اختیار تعیین مصادیق و فهرست مایعات نفتی و گازی توسط شورای عالی صنایع دریایی یا واگذاری آن به سایر دستگاه های اجرایی مشاهده نمی گردد که بر همین اساس در مصوبه

هیات وزیران به شماره ۱۲۰۲۴۱/ت ۶۴۳۴۷ هـ مورخ ۱۴۰۴/۰۷/۲۶ مقرر گردیده است آیین نامه اجرایی قانون توسعه و حمایت صنایع دریایی اصلاح و تعیین مصادیق مایعات نفتی و گازی وارداتی و صادراتی موضوع جزء ۴ تبصره ۳ ذیل ماده ۱ قانون توسعه و حمایت از صنایع دریایی با تصویب هیات وزیران باشد، لذا تا زمان ارائه لیست و تصویب آن در هیات وزیران؛ أخذ عوارض صحیح به نظر نمی رسد و می بایستی از أخذ این عوارض خودداری گردد. همچنین به گفته فعالان بخش خصوصی، حتی با ارائه و تصویب لیست در هیات وزیران نیز به دلیل محدودیت های بین المللی و مکانیسم ماشه، مشکل حل نخواهد شد.	
این موضوع در نشست کارگروه تخصصی کمیته حمایت از کسب و کار مورخ ۱۴۰۳/۰۸/۰۲ با حضور نمایندگان بخش خصوصی و دولتی و جناب آقای ایرج، نماینده محترم معاونت حقوقی ریاست جمهوری مطرح شد. نماینده صندوق توسعه دریایی با استناد به استعلام از معاونت حقوقی ریاست جمهوری (به شماره ۱۱۱۸۴/۲۶۳۷۰۴ مورخ ۱۳۹۹/۱۱/۲۰)، تأکید دارد منظور از عبارت ناوگان غیرایرانی، ناوگانی است که ساخت و تولید خارج از کشور باشد و ارتباطی به پرچم ندارد. در مقابل سازمان بنادر و دریانوردی معتقد است که سازمان بنادر مأموریت ثبت کلیه شناورهای ساخت داخل را بر عهده دارد و پرچم ملاک می باشد. همچنین براساس اظهارات فعالان اقتصادی در حال حاضر تعداد ناوگان ساخت ایران، بسیار اندک و انگشت شمار است و اگر منظور این قانون از ناوگان غیرایرانی، محل ساخت ناوگان باشد، همه تجار مشمول فهرست، ملزم به پرداخت این عوارض هستند. لذا در جلسه مقرر شد دبیرخانه کمیته حمایت از کسب و کار طی مکاتبه ای مجدداً از معاونت حقوقی ریاست جمهوری در خصوص مفهوم ناوگان غیر ایرانی استعلام نماید. همچنین فعالان اقتصادی این حوزه معتقد بودند که تعرفه برخی کالاها از جمله روغن موتور (۲۷۱۰۱۹۱۰)، گریس (۲۷۱۰۱۹۲۰)، روغن ترانسفورماتور (۲۷۱۰۱۹۳۰)، روغن صنعتی (۲۷۱۰۱۹۵۰)، کد سایر (۲۷۱۰۱۹۹۰) و قیر (۲۷۱۳۲۰۰۰) نیاز به تجدیدنظر دارند. در همین راستا، کارگروه تصمیم گرفت با مکاتبه ای از دبیرخانه کمیته حمایت از کسب و کار درخواست کند تا با دفتر صنایع شیمیایی وزارت صنعت، معدن و تجارت نشستی برگزار و درخواست های بخش خصوصی در حضور نمایندگان دستگاه های مربوطه بررسی شود.	جمع بندی جلسه کارشناسی
۱- ارسال نامه شماره ۲۷/۸۷۶۴/ص مورخ ۱۴۰۳/۰۸/۰۶ به معاونت حقوقی ریاست جمهوری در ارتباط با تفسیر ناوگان غیر ایرانی ۲- ارسال نامه شماره ۲۷/۸۷۶۳/ص مورخ ۱۴۰۳/۰۸/۰۶ به دفتر صنایع شیمیایی و سلولزی وزارت صمت و درخواست بازنگری در لیست و برگزاری نشست با حضور فعالان اقتصادی در این حوزه - عدم دریافت پاسخ ۳- دریافت نامه شماره ۵۵۸۴۴/۱۳۶۹۴۷ مورخ ۱۴۰۳/۰۹/۰۷ معاونت حقوقی ریاست جمهوری به سازمان بنادر و	اقدامات بعد از جلسات کارگروه تخصصی و نتایج

درخواست ارائه نظر در مورد ناوگان ایرانی و غیر ایرانی ۴- دریافت پاسخ سازمان بنادر و دریانوردی طی نامه شماره ۴۱۱۹۷/ص/۱۴۰۳ مورخ ۱۴۰۳/۱۰/۱۵ به معاونت حقوقی ریاست جمهوری در خصوص تعریف ناوگان غیر ایرانی ۵- دریافت نامه کمیسیون اقتصادی دولت به شماره ۶۱۵۴۲/ ۳/۶۴۳۴۷ مورخ ۱۴۰۴/۰۴/۲۴ در ارتباط با برگزاری نشست در این خصوص و درخواست ارائه نظرات. در پیوست این نامه نظر معاونت حقوقی ریاست جمهوری در ارتباط با لیست و همچنین صلاحیت اعلام این لیست توسط صندوق توسعه دریایی و وزارت صمت به شماره ۵۵۴۲۴/۴۲۵۶۱ مورخ ۱۴۰۴/۰۳/۱۰ تصریح شده است: • محصولات پتروشیمی در زمره مایعات نفتی و گازی که در فرایند استخراج، فراوری، جداسازی یا پالایش تولید می‌گردد، عمدتاً به عنوان سوخت یا مواد اولیه خام استفاده می‌گردد، قرار نمی‌گیرد. • حقوق عمومی اصل بر عدم صلاحیت است مگر آنکه قانون گذار با وضع مقررات، اختیار یا صلاحیتی را به مرجع خاصی واگذار نموده باشد و در ماده ۹ قانون توسعه صنایع دریایی و ماده ۲ آیین نامه، صلاحیت و اختیار تعیین مصادیق و فهرست مایعات نفتی و گازی توسط شورای عالی صنایع دریایی یا واگذاری آن به سایر دستگاه‌های اجرایی مشاهده نمی‌گردد. ۶- صدور مصوبه هیات وزیران به شماره ۱۲۰۲۴۱/ت/۶۴۳۴۷ هـ مورخ ۱۴۰۴/۰۷/۲۶ که مقرر گردید آیین نامه اجرایی قانون توسعه و حمایت صنایع دریایی اصلاح و تعیین مصادیق مایعات نفتی و گازی وارداتی و صادراتی موضوع جزء ۴ تبصره ۳ ذیل ماده ۱ قانون توسعه و حمایت از صنایع دریایی با تصویب هیات وزیران باشد. ۷- مکاتبه معاونت حقوقی ریاست جمهوری با وزارت صنعت، معدن و تجارت طی شماره ۱۹۵۸۳۱ مورخ ۱۴۰۴/۱۱/۲۷ معاونت حقوقی در این نامه شورای عالی صنایع دریایی صلاحیت تعیین فهرست مصادیق مایعات نفتی و گازی و صادراتی را ندارد و برابر مصوبه هیات وزیران، فهرست پیشنهادی شورای اخیر باید توسط هیات وزیران به تصویب برسد. ضمن آنکه در تدوین پیش نویس فهرست پیشنهادی یادشده می‌بایستی نظر کتبی اتاق‌ها و تشکلهای اقتصادی اخذ گردد. همچنین برابر ماده ۸ قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی، هر امتیازی که برای بنگاه‌های دولتی با فعالیت اقتصادی گروه یک و دو ماده (۲) این قانون مقرر شود عیناً و با اولویت برای بنگاه یا فعالیت اقتصادی مشابه در بخش خصوصی، تعاونی و عمومی غیردولتی باید در نظر گرفته شود. ۸- ارسال نامه شاه ۲۷/۳۹۹۱/ص مورخ ۱۴۰۵/۰۳/۲۴ به معاونت حقوقی ریاست جمهوری و درخواست توقف اجرای این بند از ماده قانونی ۹- استعلام معاونت حقوقی ریاست جمهوری به شماره ۵۵۸۴۴/۲۸۲۹۱ مورخ ۱۴۰۵/۰۳/۲۶ معاونت حقوقی به کمیسیون اقتصادی هیات دولت	
---	--

با ارائه لایحه دوفوریتی از سوی هیات وزیران، قانون توسعه و حمایت از صنایع دریایی مصوب ۱۳۸۷ در این ارتباط مورد اصلاح قرار گیرد. همچنین تا زمان تصویب فهرست مشمولین با رعایت مواد ۲ و ۳ قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار در هیات وزیران، اجرای جزء ۴ تبصره ۳ ذیل ماده ۱ قانون توسعه و حمایت از صنایع دریایی مصوب ۱۳۸۷ متوقف گردد.	پیشنهاد دبیرخانه
---	-----------------------------